

Список використаних джерел

1. Абасов Г.Г. Гарантії прав місцевого самоврядування в Україні: поняття та специфічні ознаки. Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 81-86.
2. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
3. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 року No 389-VIII . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

УДК 351:328.185

ПРОЗОРИСТЬ І ВІДКРИТІСТЬ ВЛАДИ ЯК ІНСТРУМЕНТ МІНІМІЗАЦІЇ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ TRANSPARENCY AND OPENNESS OF GOVERNMENT AS A TOOL FOR MINIMIZING CORRUPTION RISKS

Герасименко Інна Володимирівна,
здобувачка вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Inna Volodymyrivna Gerasimenko,
student of higher education, specialty 073 Management
Mykolaiv National Agrarian University
Mykolaiv, Ukraine

Прозорість і відкритість влади – це ключовий інструмент формування ефективної системи державного управління, спрямованої на зменшення корупційних ризиків. В сучасному публічному адмініструванні прозорість забезпечує керованість будь-яких дій влади, створює передбачувані умови для взаємодії держави з суспільством, бізнесом та громадськими організаціями, а також підвищує рівень відповідальності. У практиці – це те, що всі рішення, процеси та розподіл ресурсів підлягають моніторингу. Невідповідності в свою чергу стають помітними ще навіть на ранніх стадіях. Відкриті дані відіграють дуже важливу роль у створенні системи прозорості тому, що забезпечують публічний доступ до інформації про бюджети,

закупівлі, управління майном та надання публічних послуг. Це все дозволяє громадським організаціям, журналістам та аналітичним центрам аналізувати діяльність органів влади та швидко виявляти потенційні порушення, які значно зменшують можливості для приховування корупційних дій.

Ведення цифрових технологій у державному управлінні – є важливим інструментом стандартизації та автоматизації дій органів влади. Користування електронними реєстрами, цифровими платформами та автоматизація процедур забезпечує контрольований та прогнозуючий процес функціонування публічної адміністрації. Такий підхід обмежує можливості для суб'єктивного прийняття рішень тому, що кожна дія посадової особи фіксується та підлягає перевірці. Використання цифрових сервісів у публічному секторі значно покращує ефективність процесів управління та водночас забезпечує додаткову прозорість, надаючи зацікавленим сторонам доступ до необхідних даних для аналізу. Прогрес таких інструментів формує багаторівневу систему контролю та значно знижує ризики проявів корупційної поведінки. Органи місцевого самоврядування – це, як один із рівнів державної системи. Він є особливо чутливим до корупційних ризиків через управління ресурсами та контакт з громадянами. Найчастіше корупційні прояви пов'язані, наприклад, із управлінням земельними ділянками, дозвільними процедурами, розподілом бюджетних коштів, управлінням комунальним майном та організацією публічних закупівель. Система управління корупційними ризиками на рівні ОМС визначає виявлення вразливих сфер, оцінку ймовірності ризиків, формування планів запобігання та закріплення відповідальних осіб. Можна сказати, що даний підхід дозволяє перетворити ризик на керований процес, знижуючи ймовірність виникнення корупційних дій та підвищуючи рівень підзвітності місцевих органів.

Головним аспектом управління корупційними ризиками – є активне залучення громадян до контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування. Громадські організації, експерти та журналісти виконують

роль моніторингу зовні який підвищує ефективність заходів із запобігання ризикам. Наприклад, проведення публічних обговорень, прозорих засідань та оприлюднення рішень – це саме те, що дозволяє створити систему контролю, яка перешкоджає ухваленню рішень у закритому режимі без аргументованої основи. Також, активна участь громадян сприяє покращенню довіри до органів влади та формує культуру доброчесності на місцевому рівні.

Адміністративні процедури – є юридично закріпленими інструментами, що забезпечують прозорість та передбачуваність державних рішень. Влучно визначені стадії, підстави та стандартизовані норми дозволяють знизити рівень самотійних повноважень та забезпечують ідентичний підхід до всіх претендентів. Реалізація алгоритмів дій посадових осіб які детально написані утворює умови для зниження корупційних ризиків, оскільки рішення ухвалюються на основі чітких критеріїв та норм. Експертиза українських практик порівняно з європейськими заходами показує, що формування розвинених адміністративних процедур реально покращує ефективність політики антикорупції у діяльності органів влади.

Отже, те, що підвищує ефективність державного управління та сприяє зменшенню корупційних проявів – це прозорість і відкритість. Використовувати відкриті дані та цифрові платформи – це те, що забезпечує контроль та аналітичний огляд процесів, системне управління ризиками гарантує послідовність дій, а дотримання адміністративних процедур забезпечує правову визначеність у роботі органів влади. Застосування цих правил справді буде сильну антикорупційну основу. Яка в свою чергу сприяє прозорому і передбачуваному діяльності публічного сектору та підвищує довіру громадян до державних органів.

Список використаних джерел:

1. Відкритість і прозорість діяльності органів влади як невід’ємний елемент запобігання корупції в Україні під час дії воєнного стану - <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2025/11/15-3.pdf>

2. Погляд експертів на управління корупційними ризиками в органах місцевого самоврядування - https://www.fid-foundation.com.ua/news/poglyad-ekspertiv-na-upravlinnya-korupciynimi-rizikami-v-organah-miscevogo-samovryaduvannya?utm_source=chatgpt.com

3. Прозорість даних та цифровізація як шлях до запобігання корупції під час відновлення України - https://urb.org.ua/prozorst-danih-ta-czifrovizacziya-yak-shlyah-do-zapobigannya-korupczi%D1%97-pid-chas-vidnovlennya-ukra%D1%97ni/?utm_source=chatgpt.com

4. Адміністративні процедури як інструмент боротьби з корупцією: правового забезпечення в Україні та країнах Європейського Союзу - https://www.researchgate.net/publication/390261550_Administrativni_proceduri_a_k_instrument_borotbi_z_korupcieu_pravovogo_zabezpecenna_v_Ukraini_ta_krainah_Evropejskogo_Souzu

УДК 352.07:005

МЕХАНІЗМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ МІСЦЕВИХ РАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Гончаренко І. В., доктор економічних наук, професор кафедри публічного управління та адміністрування та міжнародної економіки
Миколаївський національний аграрний університет
м.Миколаїв, Україна

Пелюшкевич А. С., здобувачка вищої освіти спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування, другий (магістерський) рівень вищої освіти,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Проблема підвищення ефективності органів місцевого самоврядування в Україні є надзвичайно актуальною у контексті реформ децентралізації та модернізації державного управління, які спрямовані на передачу значних повноважень та ресурсів на рівень територіальних громад. Децентралізаційні процеси мають на меті створення більш спроможних і самостійних громад, здатних ефективно управляти власними ресурсами та забезпечувати високий рівень надання публічних послуг. Разом із тим, вони висувають підвищені